

Aan:
de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
Postbus 20018
2500 EA Den Haag.

Amsterdam, 28 juni 2020.

Betreft: het debat over Cultuur en Corona op maandag 29 juni a.s.

Geachte Kamerleden,

De Creatieve Coalitie is het samenwerkingsverband van de vakbonden en beroepsorganisaties en verenigt 42 organisaties en meer dan 50.000 werkenden in de culturele en creatieve sector.

Sinds de vorige economische crisis is de culturele en creatieve sector verzwakt door de opeenstapelende bezuinigingen van honderden miljoenen euro's bij het Rijk, de provincies en gemeenten. De lasten zijn onevenredig zwaar op de schouders van de individuele werkenden terecht gekomen. Terwijl het cultuuraanbod ogenschijnlijk 'gewoon' in stand bleef, werden de professionele makers in Nederland steeds verder de precariteit in gedrukt: lage honoraria, lage uitkoopsommen in/bij de podia, tijdelijke klussen, kleine flex- en bijbanen, slechte onderhandelingspositie, kortom geen zekerheid over werk en inkomen, geen aov, geen pensioen, geen bijscholing (zie ook: Passie gewaardeerd, SER/Raad voor Cultuur)¹. Daar bovenop kwam Covid-19. De culturele sector, en dan met name de podiumkunsten, ging als eerste dicht en kan als laatste weer open, en dan nog maar gedeeltelijk. De situatie van werkenden is daardoor dramatisch verslechterd. Ondertussen hebben deze makers een passie die de samenleving breed aanspreekt, getuige de enorme hoeveelheid bevlogen kunstuitingen op internet die zijn bekeken gedurende de lockdown.

Juist daarom vraagt de Creatieve Coalitie uw aandacht voor de volgende punten in het debat van morgen.

Fair Practice, juist nu!

Verlies de Fair Practice niet uit het oog, de Corona-crisis treft de sector hard en maakt pijnlijk duidelijk hoezeer de werkenden in de sector verarmd en uitgebuit zijn, sinds de vorige economische crisis. Men heeft geen enkele buffer om een crisis op te vangen. De COVID-19 crisis mag niet als gevolg hebben dat de makers en uitvoerenden uit de sector, wederom de rekening betalen.

De Raad voor Cultuur stelt dat de sector de meerkosten voor invoering van de Fair Practice Code, tezamen met de gevolgen van nieuwe wet- en regelgeving (wet DBA en WAB), niet kan dragen. Die meerkosten zijn berekend op € 22,6 miljoen voor de Fair Practice Code en € 9 miljoen voor wet- en regelgeving. Dit is nodig voor structurele verbetering van de

¹ Overigens is dit niet alleen op te lossen met individueel leren beter te onderhandelen, "nee" leren zeggen tegen goedbedoelende maar uitbuitende opdrachtgevers, of het afvinken van verbeterpunten in een gedragscode voor fair practice. Dit is systemisch en moet duurzaam opgelost.

arbeidsmarktpositie van werkenden, mét behoud van de werkgelegenheid. Dit stond voor de corona al op de agenda. De urgentie ervan is alleen maar toegenomen.

Let op: alleen een beter honorarium voor makers ten koste van de hoeveelheid werk, schiet niet op natuurlijk. Een duurzame investering in een Fair Practice, Fair Share en Fair Chain is onontbeerlijk. Daarbij moet eerst de **hoogste prioriteit aan makers en zzp'ers (60%)** gegeven worden.

BIS: Tweede Kamer, roep BIS instellingen op om **NL makers te steunen**.

Meer dan ooit is hun steun aan makers van levensbelang. Geen vrijblijvende lippendienst of marginale klusjes. Maar een concreet volume aan substantiële opdrachten voor de vele en op ongekend hoog niveau werkende kunstenaars in Nederland. Wat van verre komt, is interessant. Dit gecombineerd met de Nederlandse bescheidenheid maakt dat we automatisch naar het buitenland kijken als we op zoek zijn naar talent. Nederlandse toppers komen moeilijk aan de bak en krijgen weinig kansen, terwijl er in het buitenland juist eerst naar de eigen voedingsbodem wordt gekeken. Het opleidingsniveau op de hogescholen is hoog in Nederland en het talent is navenant, na de jong-talentprogramma's schort het echter aan een vervolg. Zorg dat in Nederland gemaakte kunstwerken een substantieel aandeel in de programmering vormen. Niet een of twee keer. Maar duurzaam en serieus. Neem het werk van onze NL topmakers mee op buitenlandse tournees. Koester en verzorg het hoogwaardige makersklimaat. Laat de Raad voor Cultuur dit jaarlijks monitoren en publiceer de uitkomsten.

Niet-BIS: Er dreigt een steeds grotere kloof tussen meerjarig rijksgefinancierde organisaties en de rest. Terwijl juist **al die vrije projecten en initiatieven** van makers zo belangrijk zijn. Daar komt bij: juist zij zijn wendbaar en flexibel. En dus hard nodig in tijden van corona met mogelijk verschillende gradaties van lockdown en openbaar leven. Steun dus juist nu de eenmalige events, de groot- en kleinschalige projecten, kunstenaarsinitiatieven, grass roots, broedplaatsen, etc. Zij geven kleur aan het culturele leven en verdienen eerlijke ondersteuning. Wij vragen daarom:

- meer geld beschikbaar te stellen via de rijkscultuurfondsen voor **incidentele 1- en 2-jarige activiteiten**, projecten, kleine ensembles en kunstenaarsinitiatieven;
- eveneens meer geld vrij te maken via de rijkscultuurfondsen voor **directe steun** aan makers via werkbeurzen of stipendia, voor onderzoek en ontwikkeling en eigen projecten;

Educatie

Cultuuronderwijs en -educatie is voorwaarde voor gelijke kansen en gelijke toegang. Het rijk is verantwoordelijk voor de basiseducatie, net als bij de bibliotheken.

NL wil een inclusieve samenleving zijn, die vrij is van systemisch racisme en die daadwerkelijk kansen biedt voor iedereen.

Toch leiden de bezuinigingen van de afgelopen jaren op kunst -en muziekvakonderwijs en educatie tot kansenongelijkheid.

Over de hele linie ontbreekt het aan structureel vroegschoolse muziekonderwijs, in doorlopende leerlijnen². Ook de bezuinigingen op de muziekscholen, verenigingsleven, kleine podia, oefenruimtes leiden tot grote verschillen in ontwikkelmogelijkheden voor kinderen, jongeren en trouwens ook volwassenen.

Nu zijn muzieklessen en een muziekinstrument alleen toegankelijk voor een bevoorrechte groep, met ouders die dat stimuleren en het zich kunnen veroorloven. Binnen- en buitenschoolse muziekeducatie moet weer **structureel en breed toegankelijk** zijn.

Corona Noodregelingen

Verleng het steunpakket voor werkenden in de culturele sector. Zorg dat de TOZO voor hen verlengd wordt t/m januari en schaf de partnertoets af. Uit Survey on Stage blijkt dat podiumkunstenaars gemiddeld 20.000 aan inkomsten derven tot januari. Ruim een kwart geeft

² Zeker zijn er bemoedigende initiatieven en projecten, zoals het fantastische Leerorkest of het programma Muziek in de klas. Bij de laatste moeten overigens leraren zelf muziekles geven, terwijl dit natuurlijk gewoon door vakleerkrachten gedaan moet worden.

aan te gaan omscholen. Voorkom deze exodus en zorg voor regelingen voor werkenden in de cultuur.

Eerlijker en makkelijker uitvoerbaar is een **basisinkomen** zolang de beperkingen op beroepsuitoefening gelden. Met daarnaast compensatie van gederfde inkomsten tot 90% van het gemiddelde inkomen uit werk (met een max van 10.000 per maand, incl basisinkomen) .

Eerlijker steun van de fondsen

Fair Practice vraagt ook om deugdelijke regelingen van de fondsen ten tijde van corona. Dus niet wie het eerst komt - regelingen, met ongelijke toegang. Maar wel: toereikende steun, gespreide mogelijkheden en eerlijke beoordeling en weging van de aanvragen.

Ter illustratie: met de sympathieke oproep #DoemeemetjeAOW wordt er 1 miljoen gedoneerd. De Minister verdubbelt dit bedrag. Er wordt een fonds opengesteld voor makers, in de uitvoering gaat het mis: op 11 juni is Cultuurmakers Regeling onbereikbaar - wegens technische storing. Om 9 uur zou het formulier gedownload kunnen worden. Maar wegens overweldigende belangstelling lag het systeem meteen plat.

Ook eerdere "wie het eerst komt, wie het eerst maalt" regelingen van het Amsterdams Fonds voor de Kunst en Fonds Podiumkunsten werden binnen een paar uur (!) helemaal onder de voet gelopen. Toen de Cultuurmakersregeling na anderhalve dag alsnog open ging, was de 2 miljoen binnen een half uur (!) volkomen overvraagd en voortijdig gesloten. Dit tekent opnieuw de **schrijnende nood onder makers**.

Dit is een te kleine broodkar voor een meute hongerigen. Kamer, doe hier iets aan. Steun de **motie Asscher**.

Wij wensen u een geïnspireerd en effectief debat morgen.
Vertrouwende op uw steun,

Hoogachtend,
Namens de Creatieve Coalitie

Ruud Nederveen
Voorzitter

De Creatieve Coalitie

*Wij zijn de Creatieve Coalitie
Wij zijn 42 culturele en creatieve belangenorganisaties
Wij zijn 50.000 makers en werkenden
en wij máken cultuur.*

www.decreatievecoalitie.nl

De Creatieve Coalitie bestaat uit de volgende aangesloten organisaties:

- [ABC](#), Artiesten Belangen Centrum
- [ACT](#), Belangenvereniging voor professionele acteurs Nederland
- [ADC](#), Assistant Directors Club Nederland
- [De Auteursbond](#) (inclusief Netwerk Scenarioschrijvers)
- [BAM!](#) De Beroepsvereniging voor Auteur-Muzikanten
- [BAU](#), Dance & Performance Platform_Amsterdam
- [BBK](#), Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars
- [BCMM](#), Beroepsvereniging voor Media componisten
- [Belangenvereniging Buitentheater](#)
- [BIM](#), Beroepsvereniging van Improviserende Musici
- [BNI](#), Beroepsvereniging Nederlandse Interieurarchitecten
- [BNS Crisp](#), Beroepsvereniging voor Interieurstylisten
- [BOK](#), Stichting Beroepsorganisatie Kunstenaars
- [BRAM](#), Beroepsvereniging Rondleiders, Acteurs en Museumdocenten
- [Cinesud](#), netwerkorganisatie voor makers van de (Limburgse) filmsector
- [Circuspunt](#), het platform voor het (verenigde) Nederlandse circusveld
- [Dansbelang NBDO](#), Nederlandse Belangenvereniging voor Dansprofessionals en -Ondernemingen
- [DDG, Dutch Directors Guild](#) – Belangenvereniging voor regisseurs
- [DLG](#), Dutch Location Guild Nederlandse Associatie Van Locatiescouts & Managers
- [DuPho](#), Dutch Photographers, de beroepsorganisatie voor professionele fotografen
- [FNV Media & Cultuur](#)
- [Gehrels Muziekeducatie](#)
- [Guidor](#), Nederlandse Gidsenorganisatie
- [Kunstenbond:](#)
 - Beeldend
 - DAMD
 - Kunsteducatie
 - Muziek/ [Ntb](#)
 - Theater en Dans

Mooiedingenmakers

NAA, Nederlandse Agenten Associatie

NABK, Nationale Associatie voor Beeldend Kunstenaars (NABK)

NBF, Nederlandse Beroepsvereniging voor Film- en televisiemakers

NCE, Nederlandse vereniging van Cinema-Editors

New Noardic Wave

Nieuw Geneco, Nieuw Genootschap Nederlandse Componisten

NSC, Netherlands Society of Cinematographers

NVJ, Nederlandse Vereniging van Journalisten

NVZ, Nederlandse Vereniging van Zangpedagogen

Platform Aanvang!, Initiatief voor discussie, informatie en draagvlak over de podiumkunstensector in NL

Platform BK, Vereniging Platform Beeldende Kunst

Platform voor Freelance Musici

Samen1stem, Vakvereniging voor stemacteurs, voice-overs, vertalers, regisseurs en technici

VCA Vereniging Constructief Audio

VCTN, Beroepsorganisatie voor muzikanten, componisten en tekstschrijvers in Nederland

VLS Vereniging Leraren Schoolmuziek

VONKC, Vereniging Onderwijs Kunst en Cultuur